

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie, Veiligheid en Integratie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief: 8 november 2021
Uw kenmerk: LH-21/0029
Datum: 24 november 2021
Kenmerk: RvA 116-21

Onderwerp: Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van de artikelen 7, zesde lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en 11, zevende lid, van de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (aanpassing pensioenbedragen)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van de artikelen 7, zesde lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering (AB 1990 no. GT 33) en 11, zevende lid, van de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering (AB 1996 no. GT 30) (aanpassing pensioenbedragen), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Met het onderhavige ontwerp wordt beoogd, door middel van aanpassingen van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering en de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering, het ouderdomspensioen (AOV-uitkering) en het weduwen- en wezenpensioen (AWW-uitkering) te verhogen. De voorgestelde verhoging dient ter compensatie van het over de periode van 1 september 2018 tot en met 31 augustus 2019 geleden koopkrachtverlies¹, welke reeds met terugwerkende kracht feitelijk is ingevoerd vanaf 1 januari 2020.

2. Conform artikel 7, zesde lid, van de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering en artikel 11, zevende lid, van de Landsverordening algemene weduwen- en wezenverzekering worden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de pensioenbedragen aangepast met ingang van de eerste dag van enig kalenderjaar op basis van de stijging van het prijsindexcijfer. In voorgesteld artikel 3 wordt thans bepaald dat het ontwerp - met terugwerkende kracht - per 1 januari 2020 in werking treedt. Hoewel de Raad van oordeel is dat het onderhavige ontwerp een voor de burger begunstigende uitwerking heeft en er derhalve geen sprake is van een belastende

¹ Zie considerans.

regeling, wijst de Raad erop dat terugwerkende kracht alleen verleend kan worden indien daarvoor een bijzondere reden bestaat.²

Het feit dat het wetgevingsproces kennelijk te laat is gestart, waardoor dit niet vóór 1 januari 2020 kon worden afgerond, zou in dit geval niet als bijzondere reden moeten worden gezien. De Raad is van mening dat het creëren van de wettelijke grondslag voor de onderhavige aanpassing van de pensioenbedragen, bijna twee jaar na de feitelijke aanpassing van deze pensioenbedragen, van onvoldoende zorgvuldigheid getuigt. Tevens is de bij het ontwerp aangeleverde informatie van de Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVb) met betrekking tot de ontwikkeling van het Ouderdomsfonds en het Weduwen- en wezenfonds inmiddels niet meer actueel en achterhaald, met name als gevolg van de COVID-19-crisis. Hierdoor komen de gegevens in de toelichting over de stand en ontwikkeling van het Ouderdomsfonds en het Weduwen- en wezenfonds niet overeen met de huidige stand.

Ten slotte wijst de Raad er in dit kader op dat deze terugwerkende kracht bepaling niet nodig zou zijn geweest, indien het wetgevingsproces in een eerder stadium zou zijn gestart en vraagt derhalve dringende aandacht voor het tijdig starten van de wetgevingstrajecten teneinde het onnodige (en het oneigenlijke) gebruik van de terugwerkende kracht bepaling te vermijden.³

3. Gesteld wordt (op basis van de in bijlage 3 van de toelichting opgenomen prognose) dat bij doorvoering van de voorgenomen aanpassing de verwachting is dat de reserves in 2035⁴ zullen opraken in plaats van 2038, waarbij de impact van deze aanpassing op de financiële houdbaarheid gering is en op enig moment kan worden opgevangen door meevallers in de premieontvangsten of de uitkeringskosten.⁵ Geconstateerd wordt echter dat het gezamenlijke exploitatieresultaat van het Ouderdomsfonds en het Weduwen- en wezenfonds, op basis van de meest actuele cijfers van de SVb die de Raad bij deze instantie heeft opgevraagd, vanaf 2027 jaarlijks structureel negatief is en - als gevolg hiervan - de reserves opraken. Met het oog hierop vraagt de Raad zich af, naar aanleiding van de meest recente gegevens van de SVb in samenhang met onderdeel E5 uit het Landspakket of door de regering reeds beleidsinitiatieven worden voorbereid met betrekking tot additionele maatregelen ter

² Zie Aanwijzing 71 van de Aanwijzingen voor Wetgevingstechniek (1989).

³ Zie o.m. 's Raads adviezen d.d. 21 januari 2016 (kenmerk: RvA 12-16), d.d. 8 februari 2017 (kenmerk: RvA 02-17) en d.d. 20 maart 2019 (kenmerk: 23-19).

⁴ Op basis van de door de Raad ontvangen meest recente gegevens van de SVb zullen de reserves opraken in 2032. In de door de Raad ontvangen prognoses zijn de voorgestelde bedragen uit het ontwerp reeds verwerkt.

⁵ NvT, p. 2.

waarborging van de duurzaamheid van de fondsen.⁶ De toelichting ware op dit vraagpunt in te gaan alsmede dienen daarin de meest recente gegevens opgenomen te worden. Voorts wordt aanbevolen, ter onderbouwing van de cijfers, om regelmatig een actuariel onderzoek naar de AOV-AWW fondsen uit te voeren en een actuariel verslag in de jaarrekening van de betreffende fondsen op te nemen. Het laatste actuariële rapport dateert uit 2004.⁷ Ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat ongewijzigde instandhouding van een beleid tot toepassing van periodieke inflatiecorrecties ter zake niet zal bijdragen aan de houdbaarheid van deze fondsen.

4. Voorstellen tot redactionele verbetering zijn in de marge van zowel het ontwerp als de toelichting opgenomen.

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en adviseert u te besluiten conform de daarin neergelegde voorstellen, nadat met het voorgaande rekening is gehouden.

De Secretaris,

De plv. Voorzitter,

mr. A. Braamskamp

drs. C. Timmer

⁶ Zie onderdeel E5, bijlage Kamerbrief d.d. 13 november 2020 t.a.v. akkoord liquiditeitssteun voor Aruba, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/11/13/kamerbrief-over-akkoord-aruba-en-nederland-inzake-voorwaarden-liquiditeitssteun>. In dit onderdeel van het Landspakket wordt voor de betaalbaarheid van de pensioenen uitgegaan van een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar (in 2025), tenzij dit niet realistisch is en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect.

⁷ ILO rapport van maart 2004: Actuarial review of general Old-Age Pension Scheme and the General Scheme Widows and orphans Insurance Scheme as of 30 April 2003.